

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਜੀਵਨ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1956 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 628

ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ (1887 ਦਾ XVI)-ਧਾਰਾ 59(1)(d) ਪਰਿਵਰਤਨ- ਅਦਾਲਤਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ-ਸਮੀਕਰਨ, "ਆਮ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ", ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ- ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼- "ਉਤਰਨਾ" ਦਾ ਅਰਥ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, "ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੰਸ਼" ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ/ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਪੂਰਵਜ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਲਈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਉਤਰਨਾ ("descend")" ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਤੋਹਫ਼ੇ, ਵਿਕਰੀ, ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਜਾਣਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਕੋਹਲੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 19 ਮਾਰਚ, 1956 ਨੂੰ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੇਖੀ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਗੜ੍ਹਸੰਕਰ, ਨੇ ਮਿਤੀ 31 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਕਬਜ਼ਾ ਮੋਤੀ ਦਾਸ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। (ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਮੁਦਾਲਾ ਨੰ. 9 ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣਗੀਆਂ।

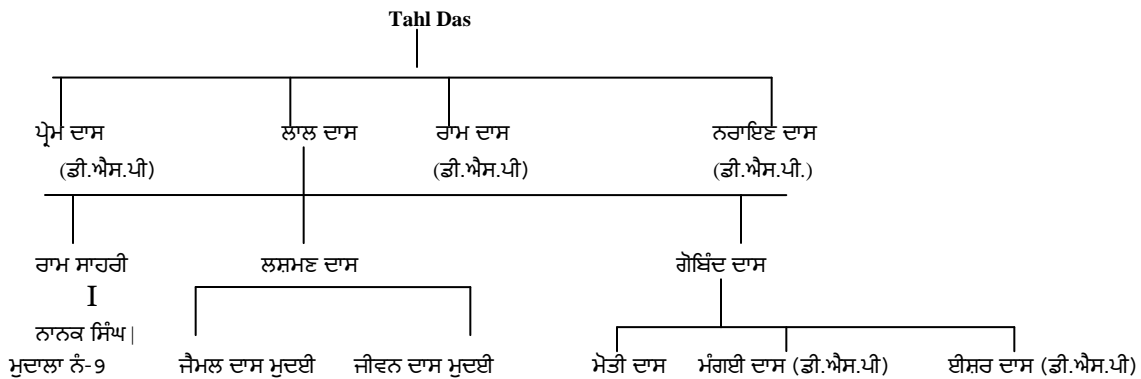
ਪੀ ਸੀ ਪੰਡਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਇਹ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬੋਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਮੁਦਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬੋਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਵੰਸ਼ ਸਾਰਣੀ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ:-

ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ 1953 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ VIII (ਪੰਜਾਬ ਆਕੂਪੈਂਸੀ ਟੈਨੈਂਟਸ (ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਵੈਸਟਿੰਗ) ਅਧਿਕਾਰ) ਐਕਟ, 1953) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 108 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਮਰਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਦਾਲਾ ਨੰ. 9 ਉਸਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਮੁਦਾਲਾ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਲਾਲ ਦਾਸ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਮੁਦਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਰਾਖਾ ਦਾਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ, ਜੋ ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਦਾ ਚੇਲਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਹੋਰ ਵੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ: -

- (1) ਕੀ ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਬਾਰੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ?
- (3) ਕੀ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੁਦਾਲਾ ਨੰਬਰ 9 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਦਾਲਾ 1 ਅਤੇ 2 ਮੇਤੀ ਦਾਸ ਦੇ ਤਰਜੀਹੀ ਵਾਰਸ ਹਨ?

(3A) ਕੀ ਮੁਦਾਲਾ 1 ਅਤੇ 2 ਬਚੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?

(4) ਕੀ ਮੁਦਾਲਾ ਨੰਬਰ 2 ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਦਾ ਚੇਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

(5) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਦਾਸੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

(6) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

(7) ਰਾਹਤ?

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਬਾਕੀ ਅੱਧਾ ਮੁਦਾਲਾ ਨੰ. 9 ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਇਸ ਅੱਧੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਵ ਸਿੰਘ ਮੁਦਾਲਾ ਨੇ ਫਿਰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਗਵਾਹ, ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੁਦਾਲਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਅਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦਾਸ ਮੁਦਈ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਵੱਲੋਂ ਸੰਨ 1945 ਵਿੱਚ ਸਿੰਧ, ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਪੱਤਰ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ (Exhibit) ਡੀ. 1 ਨੂੰ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੀਵਨ ਦਾਸ ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਤੋਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ (Exhibit) ਡੀ. 1 ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾਸ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਜੇ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ, ਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਵਰਗੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਇਕਾਂਤ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਲਈ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਾਇਆ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾਸ ਨੂੰ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਤੋਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ (Exhibit) ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੋਤੀ ਦਾਸ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ (Exhibit) ਡੀ. 1 ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗਾ।

ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪੰਡਤ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 59, ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ:-

"ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗਾ-

(ੳ) ਉਸਦੇ ਮਰਦ ਰੇਖਿਕ ਵੰਸ਼ਜਾਂ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਪੁਰਸ਼ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ

(ਅ) ਅਜਿਹੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਅਤੇ

(ੲ) ਅਜਿਹੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ 'ਤੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ;

(ਸ) ਅਜਿਹੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (a) ਜਾਂ (c) ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਮਰਦ ਰੇਖਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (d) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

ਉਪ ਧਾਰਾ 1(a), (b) ਅਤੇ (c) ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1)(ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਵੰਸ਼ ਦੀ ਮਰਦ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰੇਖਿਕ ਔਲਾਦ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਮਰਦ ਸੰਪੱਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ। ਮਰੇ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਮਰਦ ਰੇਖਾ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਤਰਕ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਬਾਅਦ ਹਰੇਕ ਪੂਰਵਜ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵੰਸ਼ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਬੰਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, - *ਸੈਫ-ਉਲ-ਰਹਿਮਾਨ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ* (I.L.R. 9 Lah. 95.), *ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ* (I.L.R. 13 Lah. 165.), *ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਲਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ* (A.I.R. 1951 Punjab 345.), ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਡਾਈਜੈਸਟ (Digest) ਰੈਟੀਗਨ ਦੁਆਰਾ ਕਸਟਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੇਰਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਨਾ 676 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਪੂਰਵਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ "ਉਤਰਨਾ" ("descend") ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪੂਰਵਜ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ

ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ "ਉਤਰਨਾ ("descend")" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਉਤਰਨਾ ("des)cend" " ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਤੇਹਫੇ, ਵਿਕਰੀ, ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਵਾਰਸ ਤੱਕ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ 1 (d) ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੰਸ਼ਜ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਮਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਣ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦ ਰੇਖਾ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਜਮਾਂਦਰੂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮੂਲ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। "ਔਰਤ ਦੀ ਮਰਦ ਰੇਖਾ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪੀੜ੍ਹੀ-ਦਰ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਰਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ/ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਪੂਰਵਜ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਸਿਰਫ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਲਈ। ਸ੍ਰੀ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਮੂਲਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ੇਰ (A.I.R. 1931 Lah. 507(1)) ਵਿੱਚ ਐਡੀਸਨ, ਜੇ. ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮੀਤਾ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਸੀ, ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਵਾਢੀ ਲਈ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਅਧੀਨ, ਮਿੱਠਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਾਢੀ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ-

"ਉੱਥੇ (ਧਾਰਾ 59 (1)) ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਪੁਰਖੇ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 59(1) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਕਰੇ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਉਸ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੀ "ਅਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਕਿ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਧਾਰਾ 59(1)(d) ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਟੁੱਟ ਟਿੱਪਣੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 59(1)(d) ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਐਡੀਸਨ, ਜੇ., ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਾਰਸ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਐਮ. ਐਸ. ਟੀ ਹਰ ਕੋਰ ਬਨਾਮ ਖੜਗਾ (A.I.R. 1927 Lah. 534(1)), ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਮਾਣਯੋਗ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ। ਮੈਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡੀ.ਕੇ.ਐਮ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮੀਨੂੰ ਬਾਲਾ